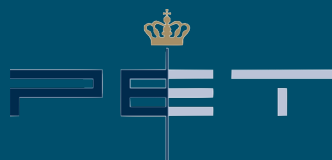

Nationalt Center for
Forebyggelse af Ekstremisme

POLITI

Samarbejdsmodel for infohuse

August 2020

Forord

Danmark har stærke traditioner på det kriminalitetsforebyggende område. Myndighederne arbejder sammen på tværs af ansvarsområder, og de fagprofessionelle har oplevelsen af, at samarbejdet er meningsfuldt og effektivt.

Som led i indsatsen for at forebygge og bekæmpe radikalisering og ekstremisme er der, i samarbejde mellem landets 98 kommuner og de 12 politikredse, etableret infohuse. Infohuse er det landsomspændende samarbejde for at vurdere og forebygge risikoadfærd, der kan lede til kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv, som bygger videre på traditionerne på det kriminalitetsforebyggende område. Dette solide fundament, som i dag hviler på over 40 års erfaring, understøtter den tidlige indsats over for radikalisering og ekstremisme, som rigtig mange fagprofessionelle hver dag lægger kræfter i.

Danmarks fokus på det tværgående myndighedssamarbejde, deling af oplysninger og skræddersyede forløb for en person i risiko for at begå kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv er genstand for international opmærksomhed og har givet inspiration til lignende indsatser i andre lande.

For at sikre den fortsatte udvikling og forankring af samarbejdet i infohusene, er der udarbejdet en model for samarbejdet – en Samarbejdsmodel for infohuse. I tråd med det stærke danske myndighedssamarbejde er modellen udarbejdet af de ansvarlige nationale myndigheder i forening og fælles ånd. Myndighederne er Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme, Politiets Efterretningstjenestes Forebyggelsescenter og Rigspolitiet, Nationalt Forebyggelsescenter.

Kompleksiteten i det forebyggende arbejde med radikalisering og ekstremisme nødvendiggør behovet for at styrke, udvide og understøtte det eksisterende tværsektorielle myndighedssamarbejde i infohusene. Samarbejdsmodellen danner rammen for et fælles sprog og en fælles organisering på tværs af alle involverede myndigheder og svarer dermed også på efterspørgslen fra lokale myndigheder på en ensartet samarbejdsstruktur for infohusene samt en ensrettet praksis for vurdering og håndtering af bekymringer. Samtidig er det sigtet, at samarbejdsmodellen bidrager til en fælles forståelse for infohusenes virke samt tydeliggør rolle- og ansvarsfordelingen. Det er afgørende, at nationale myndigheder på tværs af sektorer ligesom hvert infohus forpligter sig på samarbejdsmodellens formål og indhold.

Endelig er det væsentligt, at samarbejdsmodellen er fleksibel over for lokale forhold og forskelligheder.

Praksis har vist, at alle radikaliseringsforløb er forskellige. Sagerne har mange facetter og spænder vidt, hvilket understreger behovet for et velkoordineret samarbejde på lokalt og nationalt niveau. Samarbejdsmodellen er endnu et skridt på vejen til at optimere snitfladerne og opdyrke et stærkt og bredt forebyggelsesarbejde. Alle i Danmark, der er sårbare over for radikalisering og ekstremisme, skal

kunne gribes rettidigt. Det gør sig gældende, uanset om man har berøring med kriminalforsorgen, politiet, asylsystemet, psykiatrien, kommunen eller andre myndigheder.

Udvikling og tendenser inden for radikaliserings og ekstremisme er dynamiske, hvorfor genstandsfeltet og dermed samarbejdsmodellen skal være fleksibel og inkluderende. Danske myndigheders samarbejde og indsatser skal til enhver tid afspejle og imødekomme både trussels- og trivselsbilledet. Fremadrettet skal samarbejdsmodellen skabe den strukturelle og fleksible ramme for danske myndigheder, så vi sammen kan skabe den bedst mulige forebyggelse.

Rigspolitiet, Nationalt Forebyggelsescenter

Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme

Politiets Efterretningstjenestes Forebyggelsescenter

August 2020

Indhold

1. Baggrund for infohusene	5
2. Arbejdsområde for infohusene	7
3. Infohus	8
4. National forankring	11
Sagsgange ved bekymring for radikaliserings og ekstremisme i forbindelse med psykiatrisk behandling	15
Scenarie 1: Ved bekymring for radikaliserings og ekstremisme opstået i psykiatrien	17
Scenarie 2: Ved bekymring for radikaliserings og ekstremisme opstået i PSP-regi	19
Scenarie 3: Ved bekymring for radikaliserings og ekstremisme opstået i politiet eller kommune, hvor psykisk sygdom mistænkes	20
Sagsgange ved bekymring for radikaliserings og ekstremisme i forbindelse med løsladelse fra kriminalforsorgens institutioner	21
Scenarie 1: Ved bekymring for personer, der er sigtet eller dømt for terror og/eller har været indberettet på grund af bekymring for radikaliserings eller voldelig ekstremisme af kriminalforsorgen i løbet af frihedsberøvelsen	23
Sagsgange ved bekymring for radikaliserings og ekstremisme i forbindelse med ophold på eller overgang fra asylcenter	25
Scenarie 1A: Ved bekymring for radikaliserings og ekstremisme hos beboere på 18 år og derover på asylcentre	27
Scenarie 1B: Ved bekymring for radikaliserings og ekstremisme hos beboere under 18 år på asylcentre	28
Scenarie 2A: Ved bekymring for radikaliserings og ekstremisme hos personer på 18 år og derover ved overgang til integration eller bopælstagen i en kommune som følge af opholdstilladelse	30
Scenarie 2B: Ved bekymring for radikaliserings og ekstremisme hos personer under 18 år ved overgang til integration eller bopælstagen i en kommune som følge af opholdstilladelse	31
Sagsgange ved bekymring for radikaliserings og ekstremisme i forbindelse med anbringelse på sikrede døgninstitutioner	32
Scenarie 1: Ved bekymring for radikaliserings og ekstremisme ved anbringelse på sikret døgninstitution	34
Scenarie 2: Ved bekymring for radikaliserings og ekstremisme under anbringelsen på sikret døgninstitution	35
Scenarie 3: Ved bekymring for radikaliserings og ekstremisme ved ophør af anbringelsen på sikret døgninstitution	37

1. Baggrund for infohusene

Behov for at styrke infohusenes virke

Infohus er betegnelsen for et landsomspændende tværsektorielt samarbejde, hvor landets 98 kommuner er knyttet op på et samarbejde med politiet i de dertilhørende 12 politikredse. Infohuse blev etableret som led i den første nationale handlingsplan fra 2009 om forebyggelse af ekstremisme og radikaliserings *En fælles og tryk fremtid*. Infohussamarbejdet byggede i udgangspunktet videre på det eksisterende kriminalpræventive samarbejde i regi af SSP¹. Siden er PSP² og KSP³ også blevet omfattet af infohusenes virke.

For at sikre en rettidig og velkoordineret håndtering af bekymringer vedrørende radikaliserings og ekstremisme er der behov for at rammesætte, ensarte og understøtte infohusenes arbejde. Derfor foreligger nu en formaliseret beskrivelse af infohusenes roller, ansvar og organisering både på lokalt og nationalt niveau med anbefalinger til yderligere styrkelse af infohusene.

Radikaliserings og ekstremisme defineres i overensstemmelse med i *den nationale handlingsplan til forebyggelse og bekæmpelse af ekstremisme og radikaliserings* fra oktober 2016. Ekstremisme betegner personer eller grupper, som begår eller søger at legitimere vold eller andre ulovlige handlinger med henvisning til samfundsforhold, de er utilfredse med. Radikaliserings betegner en kortere eller længerevarende proces, hvor en person tilslutter sig ekstremistiske synspunkter eller legitimerer sine handlinger efter ekstremistisk ideologi⁴. I infohusene er det risikoen for kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv, der definerer, hvorvidt bekymringen er relevant at arbejde med.

Henvendelser fra borgere og fagprofessionelle vedrørende bekymringer for radikaliserings og ekstremisme spænder bredt fra individer, der mistrives, til personer, der potentielt udgør en sikkerhedsrisiko. Eksempler på forskellige udfordringer er blandt andet erfaringer og sager med personer, som rejser til konfliktområder, og bekymringer for borgere med psykiatriske diagnoser. Af andre udfordringer kan nævnes bekymringer for voldsparathed og tilknytning til kriminelle miljøer, traumatisering, udsathed og marginalisering. Derfor er der et aktuelt behov for at involvere andre myndigheder som kriminalforsorgen, asylområdet, psykiatrien og sikrede institutioner i vurderingen af bekymringer.

I det tværsektorielle samarbejde er det vigtigt med en robust forankring hos de myndigheder, som har ansvaret for at bidrage til infohusenes virke. Det betyder i praksis, at det daglige samarbejde om bekymringer,

1. SSP: skole, sociale myndigheder og politiet (jf. retsplejelovens § 115, stk. 1, nr. 1).

2. PSP: social- og behandlingspsykiatrien, sociale myndigheder og politiet (jf. retsplejelovens § 115, stk. 1, nr. 2).

3. KSP: kriminalforsorgen, sociale myndigheder og politiet (jf. retsplejelovens § 115, stk. 1, nr. 3).

4. Der er forskellige definitioner af radikaliserings og ekstremisme, som knytter sig til de forskellige opgaver og dermed faglige perspektiver, der er på området. Politiets Efterretningstjeneste benytter definitionen på radikaliserings udarbejdet af Center for Terroranalyse. Ifølge denne er radikaliserings "en dynamisk proces, hvor en person i stigende grad accepterer anvendelse af vold til at opnå politiske, religiøse eller ideologiske mål". Ekstremisme betegner "vilje til at anvende vold eller andre ulovlige handlinger for at ændre eksisterende samfundsforhold".

sparring og videndeling dels skal hvile på en forståelse for kompleksiteten i forebyggelsesopgaven og dels skal understøttes af de rette ressourcer. Der er behov for ledelsesmæssig opbakning i alle de respektive myndigheders organisationer, så den tværsektorielle indsats som anbefales i samarbejdsmodellen, kan understøttes bedst muligt.

I løbet af de seneste ti år har infohusene delt viden og erfaring inden for feltet samt etableret lokale procedurer for arbejdet med bekymringer. Kortlægninger af henholdsvis politiets⁵ og kommunernes⁶ arbejde i infohusene viser, at det eksisterende samarbejde fungerer godt og er baseret på tillid og respekt for de involverede myndigheders arbejdsområder og faglige kompetencer.

Resultater i kortlægningerne peger dog også på, at der er en uens organisering af infohusene på tværs af politikredse og kommuner. Dette skyldes blandt andet, at udfordringerne er forskellige, og infohusenes organisering er derfor blevet tilpasset den lokale kontekst. Kortlægningerne viser også, at forståelsen for og anvendelsen af infohusene beror på forskellige modeller og metoder til at arbejde med bekymringer, hvor der er risiko for at begå kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv.

Samarbejdsmodellen imødekommer de ovenstående opmærksomhedspunkter ved at danne grundlag for en udvidelse og formalisering af myndighedssamarbejdet og en anbefaling til en fælles struktur for alle infohusene. Derudover er der i samarbejdsmodellen udarbejdet konkrete beskrivelser for sagsgange i og mellem de myndigheder, som deltager i infohussamarbejdet.

5. Justitsministeriets Forskningskontor (2018): Evaluering af politiets rolle i det radikaliseringsforebyggende arbejde og PET's exitindsats.

6. Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme (2018): Kortlægning af kommunernes indsats til forebyggelse af ekstremisme og radikalisering.

2. Arbejdsområde for infohusene

Infohuset er et kriminalpræventivt samarbejdsforum. De centrale aktører i infohusene er infohustovholdere fra politi og kommune, som arbejder med forebyggelse af kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv. Formålet med infohussamarbejdet er at sikre, at personer i risiko for at begå kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv identificeres rettidigt med henblik på forebyggelse.

Da radikaliserings er en dynamisk proces og har mange udtryksformer, kan det være vanskeligt at identificere indikationer på radikaliserings hos en person. Religiøsitet, politiske holdninger eller generel mistrivsel er ikke i sig selv bekymringstegn i forhold til radikaliserings. Det er derimod hele individets livssituation, risiko for at begå kriminelle handlinger og risikoadfærd i øvrigt, der er genstand for vurdering og håndtering i infohusene.

Kommune og politi modtager løbende henvendelser, hvoraf nogle har en karakter, som falder inden for infohusenes arbejdsområde. Det er risikoen for kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv, der definerer, hvorvidt en bekymring er relevant at arbejde videre med i regi af infohuset. I disse tilfælde kontaktes politiets infohustovholder i det relevante infohus. Politiets infohustovholder vil som udgangspunkt drøfte bekymringen med den kommunale infohustovholder med henblik på en fælles beslutning om, hvorvidt bekymringen skal bringes ind i infohuset.

Hvis en bekymring bringes ind i et infohus, foretages en vurdering på baggrund af eksisterende oplysninger, og der drøftes anbefalinger til indsatser. Eventuelle indsatser besluttet efterfølgende i de pågældende myndigheders eget regi. I infohuset følges der efter behov op på, om der fortsat er bekymring for kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv.

Hvis der ikke er en bekymring for, at borgeren kan blive involveret i kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv, men i stedet en bekymring for eksempelvis borgerens trivsel, håndteres bekymringen alene af den relevante myndighed. En bekymring kan dog altid drøftes igen på baggrund af nye oplysninger og eventuelt bringes ind i infohuset til en egentlig vurdering.

Derudover kan der være bekymringer, som i stedet skal behandles i det almindelige kriminalpræventive samarbejde.

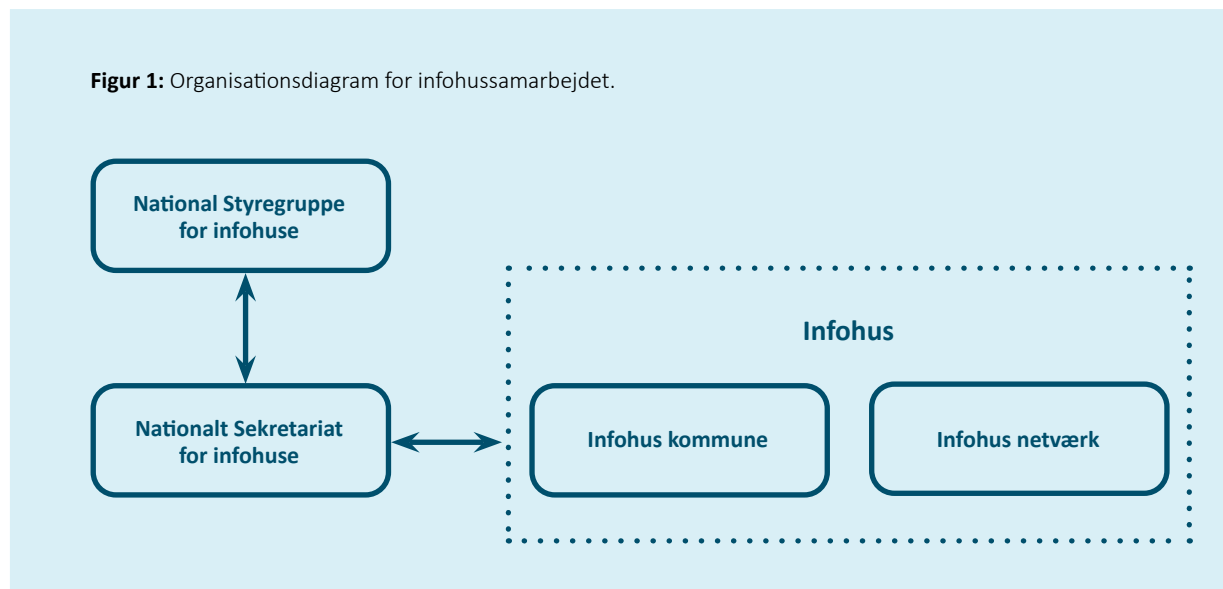
Endelig kan der være tilfælde, hvor politiet eller Politiets Efterretningstjeneste vurderer, at en bekymring af sikkerhedshensyn ikke bør bringes ind i infohuset. Det kan f.eks. være tilfælde, hvor der er fremkommet oplysninger om alvorlig kriminalitet. Dette er som udgangspunkt ikke en opgave for infohuset, men en opgave for sikkerhedsmyndighederne alene.

Uanset hvor en bekymring behandles, kan andre myndigheder samtidig være forpligtet til at handle på andre aspekter af borgerens liv, jf. gældende lovgivning.

3. Infohus

Dette afsnit indeholder en model for organiseringen af infohusene og anbefalinger til, hvordan det lokale arbejde med at håndtere bekymringer og forebyggelse af radikalisering og ekstremisme kan styrkes. Modellen og anbefalingerne bygger blandt andet på hidtidige erfaringer fra samarbejdet i infohusene.

Infohusene er et tværsektorielt samarbejde, hvor de involverede repræsentanter opererer i henhold til gældende lovgivning inden for eget myndighedsområde. Infohusenes primære opgave er at analysere og vurdere bekymringer og samtidig at være et forum, hvor myndighederne kan dele viden om lokale udfordringer og tendenser. Infohusene er organiseret i to strukturer, *infohus kommune* og *infohus netværk*. Dette understøttes af en national organisering, som uddybes i det følgende afsnit.

Infohus kommune

Infohus kommune er et samarbejdsforum mellem den enkelte kommune og den respektive politikreds. Det overordnede formål med infohus kommune er at skabe et lokalt myndighedskoordinerende samarbejde, hvor relevante kompetencer samles til en systematisk, koordineret og kvalificeret analyse og vurdering af bekymringer. Infohus kommune er således ikke et forum for myndighedsbeslutninger. De respektive myndigheder forvalter og iværksætter selv foranstaltninger og tiltag i henhold til gældende lovgivning.

Det er afgørende, at der er en tydelig arbejdsdeling mellem politi og kommune. Politiet har ansvar for at undersøge, om der er kriminelle eller akutte sikkerhedsforhold til stede i bekymringen, og om der er noget til hinder for, at en bekymring kan behandles i infohus kommune. Politiet har det overordnede koordinerende ansvar og inddrager i samarbejde med kommunen øvrige relevante myndigheder. Hvis politiet vurderer, at sagen ikke skal behandles i infohus kommune, kan andre myndigheder fortsat være forpligtet til at iværksætte konkrete foranstaltninger i henhold til gældende lovgivning. Disse myndigheder kan søge rådgivning om sikkerhedsmæssige forhold hos politiet, såfremt det skønnes at være relevant. Politiet vil ligeledes rådgive andre myndigheder, såfremt de bliver opmærksomme på sikkerhedsmæssige forhold, som er relevante.

Deltagere:

- Politikredsens infohustovholder
- Kommunens infohustovholder
- Kommunale forvaltninger
- Andre myndigheder inddrages i vurderingen, når det vurderes relevant i forhold til bekymringen

Det anbefales, at:

- Hver myndighed, der deltager på møder i infohus kommune, fremsøger allerede eksisterende relevant information vedrørende den person, som bekymringen omhandler, og deler informationen i infohus kommune med henblik på at vurdere bekymringen på et oplyst grundlag.
- Myndighederne i infohus kommune benytter de værktøjer, som er udviklet eller godkendt af de nationale myndigheder til at vurdere bekymringer.
- Hvis infohus kommune vurderer, at bekymringen for kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv afkræftes, kan bekymringen enten afsluttes eller henvises til anden myndighed.
- Den af kommunen udpegede infohustovholder har mandat til at inddrage repræsentanter fra relevante forvaltninger.
- I hvert enkelt infohus kommune beslutter tovholderne, om de mødes med fast kadence og/eller ad hoc. Dette kan variere meget alt efter antallet — og alvorlighedsgraden af bekymringer.
- Der hurtigst muligt indkaldes til et ekstraordinært møde, såfremt der er tale om en bekymring af hastende karakter.
- Der ved skriftlig kommunikation mellem politi, kommune og andre myndigheder anvendes krypterede mails grundet personoplysninger. Det anbefales, at det udelukkende er disse mailadresser, der udleveres til fagprofessionelle samarbejdspartnere i forbindelse med bekymringer, så det er tydeligt, hvor bekymringer skal adresseres til.
- Infohustovholderne sikrer, at der for hvert infohus kommune eksisterer en opdateret liste med kontaktoplysninger på relevante myndighedspersoner.

Infohus netværk

Infohus netværk er et tværsektorielt mødeforum for infohustovholdere fra politi og kommuner samt repræsentanter fra andre myndigheder inden for hver af de 12 politikredse. Det primære formål med infohus netværk er erfaringsudveksling og videndeling inden for feltet. Derudover kan netværket tage initiativ til opkvalificering af medarbejdere i relevante myndigheder i konkrete værktøjer, metoder og praksis samt koordination af eventuelle aktiviteter på tværs af politi og kommuner.

I netværkssamarbejdet drøftes der ikke personhenførbare bekymringer eller sager. Deltagerne på netværksmøder kan imidlertid søge sparring på konkrete bekymringer i anonymiseret form, og politiet kan orientere om omfanget af bekymringer i politikredsens kommuner.

Netværket er centralt i infohussamarbejdet, hvorfor deltagelse bør prioriteres. Netværket bidrager til at styrke tillidsfulde relationer, ligesom videns- og erfaringsgrundlaget kontinuerligt styrkes og udvikles.

Deltagere:

- Politikredsens infohustovholder
- Infohustovholdere fra kommunerne i politikredsen
- Andre lokale myndighedsrepræsentanter
- Nationale myndighedsrepræsentanter

Politiets Efterretningstjenestes Forebyggelsescenter og Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme deltager som udgangspunkt på møder i infohus netværk. Andre nationale myndigheder deltager efter behov.

Det anbefales, at:

- Politiets infohustovholder har det koordinerende ansvar for infohus netværk og varetager blandt andet planlægning og afholdelse af møder og koordination mellem politi og kommuner. Opgaveløsningen foregår i tæt samarbejde med de kommunale infohustovholdere.
- Hvert af de 12 infohus netværk mødes med fast kadence mindst to gange årligt. Her drøfter de respektive myndigheder de udfordringer, der opleves lokalt i politikredsen. Denne viden kan bruges som grundlag for at målrette lokale handlingsplaner til forebyggelse af radikaliserings og ekstremisme.
- Infohus netværk fastlægger dagsordenen for netværksmøderne med udgangspunkt i lokale behov og koordinerer med Det Nationale Sekretariat for infohuse (se afsnit 4). Det Nationale Sekretariat for infohuse kan bidrage med indhold og temaer for at sikre et fælles vidensgrundlag for infohusene.
- Samtlige kommunale infohustovholdere i politikredsen er repræsenteret ved netværksmøderne.

4. National forankring

For at fremtidssikre en effektiv forebyggelse af radikaliserings og ekstremisme er det afgørende med et velkoordineret samarbejde på tværs af de ansvarlige nationale myndigheder. I den sammenhæng er der etableret et nationalt sekretariat og en national styregruppe for infohuse, som har til formål at understøtte den lokale organisering og sikre, at lokale tiltag er funderet på aktuelt bedste viden.

Det Nationale Sekretariat for infohuse

Det Nationale Sekretariat for infohuse består af medarbejdere fra Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme, Politiets Efterretningstjenestes Forebyggelsescenter og Rigspolitiet, Nationalt Forebyggelsescenter. Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme understøtter det kommunale arbejde med at forebygge ekstremisme. Politiets Efterretningstjenestes Forebyggelsescenter understøtter politiet fagligt ved bekymringshenvendelser. Rigspolitiet, Nationalt Forebyggelsescenter understøtter de strukturelle rammer for politiets arbejde med forebyggelse af kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv.

Det Nationale Sekretariat for infohuse har ansvaret for at koordinere samarbejdet i infohusene. Sekretariatet samarbejder tæt med de lokale myndigheder og understøtter infohus kommune og infohus netværk bl.a. ved at bidrage med aktuell, relevant viden og metoder om forebyggelse fra forskning og praksis. Derudover vil Det Nationale Sekretariat for infohuse løbende tilbyde temadage og grundkurser til nøglepersoner i infohussamarbejdet. Sekretariatet afholder møder efter behov, dog mindst fire gange årligt.

Den Nationale Styregruppe for infohuse

Den Nationale Styregruppe for infohuse har til formål at sikre koordinering mellem de nationale myndigheder samt løbende opdatere og justere *Samarbejdsmodel for infohuse* ud fra aktuelle behov med inspiration fra og i samarbejde med lokale aktører. Der vil i den forbindelse være særligt fokus på overgange fra det psykiatriske system, kriminalforsorgen, asylsystemet samt sikrede institutioner til kommunalt regi.

Faste medlemmer i Den Nationale Styregruppe for infohuse er Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme, Politiets Efterretningstjenestes Forebyggelsescenter og Rigspolitiet, Nationalt Forebyggelsescenter. Derudover indgår repræsentanter fra Danske Regioner, Kommunernes Landsforening, Direktoratet for Kriminalforsorgen og Udlændingestyrelsen aktuelt. Styregruppen vil derudover løbende samarbejde med og involvere andre nationale aktører, der er nødvendige for at sikre en samarbejdsmodel, som er opdateret og kan håndtere de aktuelle udfordringer.

Bilag

Sagsgangs- beskrivelser

Forord

Samarbejdsmodel for infohuse danner rammen for et fælles sprog og en fælles organisering på tværs af involverede myndigheder samt en ensartet samarbejdsstruktur for infohusene. Som supplement til samarbejdsmodellen indeholder dette bilag en række detaljerede beskrivelser af sagsgangene for indsendelse, modtagelse, drøftelse og vurdering af bekymringer for radikaliserings og ekstremisme i infohuse inden for hvert af følgende områder:

- Psykiatrien
- Kriminalforsorgen
- Asylcentre
- Sikrede institutioner

Dette sikrer en gennemsigtig og ensrettet praksis for indsendelse, modtagelse, drøftelse og vurdering af bekymringer. Samtidig adresseres forskellige behov og organiseringer inden for hvert af de fire områder.

Justitsministeriets *Vejledning om udveksling af personoplysninger som led i indsatsen mod radikaliserings og ekstremisme* (2020) kan med fordel læses sammen med sagsgangsbeskrivelserne.

Vejledningen beskriver det juridiske grundlag, primært retsplejelovens § 115, for udveksling af oplysninger i infohusene. Retsplejelovens § 115 giver mulighed for, at politiet og en række andre myndigheder kan udveksle oplysninger om rent private forhold, når det er nødvendigt af hensyn til det kriminalitetsforebyggende samarbejde, samarbejdet om indsatsen over for socialt udsatte og indsatsen over for personer, der løslades efter at have været frihedsberøvet.

Det bemærkes, at retsplejelovens § 115 ikke indbefatter en pligt til at indberette bekymringer eller udveksle oplysninger. En pligt hertil kan dog følge af andre lovbestemmelser. Eksempelvis har fagpersoner ifølge § 153 i lov om social service en skærpet underretningspligt til kommunen, hvis de som led i udøvelsen af offentlig tjeneste eller hverv får kendskab til eller grund til at antage, at et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte. Dette kan f.eks. omfatte bekymring for radikaliserings eller ekstremisme⁷. I sådanne tilfælde vil udvekslingen af personoplysninger ikke ske på baggrund af retsplejelovens § 115, men med hjemmel i særlovgivningen.

Det bemærkes endvidere, at sagsgangsbeskrivelserne er vejledende og beskriver de anbefalede sagsgange. Der vil derfor kunne være lokale forskelligheder.

7. Justitsministeriet (2020): *Vejledning om udveksling af personoplysninger som led i indsatsen mod radikaliserings og ekstremisme*.

I tråd med det stærke danske myndighedssamarbejde er sagsgangsbeskrivelserne udarbejdet af følgende myndigheder og institutioner i forening og fælles ånd:

- Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme
- Politiets Efterretningstjenestes Forebyggelsescenter
- Rigspolitiet, Nationalt Forebyggelsescenter
- Direktoratet for Kriminalforsorgen
- Udlændingestyrelsen
- Socialstyrelsen
- Danske Regioner
- Kommunernes Landsforening
- Sikrede institutioner
- Region Hovedstaden Psykiatri

Og under inddragelse af:

- Social- og Indenrigsministeriet
- Sundheds- og Ældreministeriet
- Justitsministeriet
- Udlændinge- og Integrationsministeriet

Begrebsafklaring

Forskellige myndigheder bruger forskellig terminologi på området. Således benytter nogle f.eks. terminologien "mistanke om radikaliserings", andre "radikaliserings og voldelig ekstremisme" og i *Samarbejdsmodel for infohuse* "bekymring for personer i risiko for at begå kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv". I sagsgangsbeskrivelserne benyttes terminologien "bekymring for radikaliserings og ekstremisme" konsekvent i alle sagsgangsbeskrivelserne. Der er dog undtagelser i afsnittet om asyl, da Udlændingestyrelsen i deres interne sagsgange bruger terminologien "mistanke om radikaliserings" og afsnittet om kriminalforsorgen, som benytter ordlyden "bekymring for radikaliserings og voldelig ekstremisme".

Sagsgange ved bekymring for radikalisering og ekstremisme i forbindelse med **psykiatrisk behandling**⁸

8. Her er der tale om det offentlige sygehusvæsen og ikke det private.

Indledning

Sagsgangsbeskrivelsen fungerer som bilag til dokumentet *Samarbejdsmodel for infohuse*.

Den beskriver, hvordan bekymringer for radikaliserings og ekstremisme hos patienter⁹ i psykiatrisk behandling i sundhedsvæsenet¹⁰ indsendes, modtages, drøftes og vurderes i infohusene i følgende tre scenarier:

1. Ved bekymring opstået i psykiatrien, herunder både ved behandling under indlæggelse og ved ambulans behandling
2. Ved bekymring opstået i PSP-regi¹¹
3. Ved bekymring opstået i politi eller kommune

Hjemmelsgrundlaget for udveksling af personoplysninger er retsplejelovens § 115, de almindelige databeskyttelsesretlige regler (databeskyttelsesforordningen, databeskyttelsesloven og retshåndhævelsesloven) og andre regelsæt af betydning. Retsplejelovens § 115 giver politiet og offentlige forvaltningsmyndigheder¹² mulighed for at udveksle relevante oplysninger om rent private forhold, når det er nødvendigt af hensyn til det kriminalitetsforebyggende samarbejde, samarbejdet om indsatsen over for socialt udsatte personer og indsatsen over for personer, der løslades efter at have

INFOHUS er betegnelsen for et landsomspændende tværsektorielt kriminalpræventivt samarbejde, hvor landets 98 kommuner er knyttet op på et samarbejde med politiet i de dertilhørende 12 politikredse. Infohussamarbejdet blev etableret i 2009 og bygger videre på det eksisterende kriminalpræventive samarbejde i regi af SSP og sidenhen PSP og KSP.

De centrale aktører i infohusene er infohustovholderne fra politi og kommune, som arbejder med forebyggelse af kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv. Andre offentlige aktører fra relevante fagområder inddrages i samarbejdet efter behov. Formålet med infohussamarbejdet er at sikre, at personer i risiko for at begå kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv identificeres rettidigt med henblik på forebyggelse.

9. I sagsgangsbeskrivelsen benyttes termen "patienten" i nedenstående scenarie 1, hvor bekymring er opstået i psykiatrien, og "borgeren" i scenarie 2 og 3, hvor bekymringen er opstået i PSP-regi, politiet eller kommunen.

10. Dette omfatter patienter under indlæggelse og ambulans behandling i hospitalsregi.

11. PSP: Politiets samarbejde med de sociale myndigheder og social- og behandlingspsykiatrien som led i indsatsen over for socialt udsatte personer.

12. Offentlige forvaltningsmyndigheder skal forstås i overensstemmelse med myndighedsbegrebet i forvaltningslovens § 1, stk. 1 og 2.

13. Bestemmelsen dækker også over personer, der skønnes at være radikaliserede eller i risiko for at blive det. Bestemmelsen supplerer muligheden for at udveksle personoplysninger efter databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven samt retshåndhævelsesloven (Justitsministeriet (2020): Vejledning om udveksling af personoplysninger som led i indsatsen mod radikaliserings og ekstremisme, side 3).

Scenarie 1

Ved bekymring for radikaliserings og ekstremisme opstået i psykiatrien

A) Indsendelse og modtagelse af bekymring: Ved bekymring for radikaliserings og ekstremisme hos en patient kan dennes behandlingsansvarlige overlæge sende en indberetning med hjemmel i retsplejelovens § 115 samt de almindelige databeskyttelsesretlige regler. Indberetningen sendes til en sikker radikaliseringspostkasse i den politikreds, hvor patienten har bopælsadresse. Politiet indsamler relevante informationer om bekymringens karakter og udarbejder et standard baggrundstjek af, om der er sikkerhedsaspekter, der forhindrer, at bekymringen kan behandles i infohus kommune. Politiets infohustovholder kontakter derefter den kommunale infohustovholder. Afsenderen af indberetningen kan kontaktes, såfremt der er behov for at få bekymringen konkretiseret. Supplerende oplysninger noteres i overensstemmelse med de forvaltningsretlige regler¹⁴. Politiets infohustovholder og den kommunale infohustovholder beslutter herefter sammen, om bekymringshenvendelsen skal vurderes i det tværsektorielle samarbejde i infohus kommune. Relevante aktører, f.eks. den behandlingsansvarlige overlæge i psykiatrien, kan indkaldes til mødet efter behov. Det anbefales at koordinere i forhold til det eksisterende lokale PSP-samarbejde. Såfremt infohustovholderne beslutter sig for ikke at drøfte bekymringen videre i infohus kommune, informerer politiets infohustovholder indberetter herom.

B) Forberedelse til møde i infohus kommune: De deltagende myndigheder indsamler nødvendig information fra registre, patientjournaler¹⁵ m.v. fra eget forvaltningsområde i overensstemmelse med den lovgivning, som myndighederne er underlagt. Indsamlingen foretages med henblik på at kunne foretage en kvalificeret analyse og vurdering af bekymringen¹⁶.

C) Mødet i infohus kommune: Foreløbige oplysninger om patienten drøftes med henblik på at klarlægge, om der er grundlag og behov for en kriminalitetsforebyggende indsats. Udvekslingen af personoplysninger er mulig efter retsplejelovens § 115 og de almindelige databeskyttelsesretlige regler. Såfremt det er nødvendigt at indsamle yderligere informationer og/eller, at parterne mødes igen for reelt at kunne klarlægge et eventuelt behov, hjemler retsplejelovens § 115 og databeskyttelsesforordningen mulighed herfor. På baggrund af drøftelserne udarbejder infohus kommune en helhedsvurdering af personens behov.

14. Jf. Justitsministeriet (2020): Vejledning om udveksling af personoplysninger som led i indsatsen mod radikaliserings og ekstremisme, side 15. I afgørelsessager er der en notatpligt. Men infohussamarbejdet er at betragte som et samarbejde om faktisk forvaltningsvirksomhed, og der er i almindelighed ikke et krav om, at mundtlige oplysninger, som udveksles som led i infohussamarbejdet, skal noteres ned. Dog gælder en ulovbestemt notatpligt ved væsentlige sagsekspeditionsskridt. De myndigheder, for hvem det er et væsentligt sagsekspeditionsskridt, skal derfor notere oplysningerne ned. Der er ikke formkrav til notatet. Det kan ske i hånden (og evt. efterfølgende scannes), på computeren, ved at arkivere en e-mail sendt til egen e-mailadresse eller lignende. Noteringerne kan også være i et samlet dokument vedrørende flere personer. Det er dog et krav, at noteringen kan fremsøges igen, bl.a. med henblik på at give indsigt eller aktindsigt. Hvis der er journaliseringspligt, skal oplysningen indgå på en sag.

15. Opslag på borgeren i denne forbindelse skrives ind på patientjournalen som "Opslag som led i samarbejdet efter retsplejelovens § 115".

16. Politiets infohustovholder og den kommunale infohustovholder tjekker relevant information som en del af trin A for at kunne vurdere, om bekymringen skal behandles i infohus kommune. Dette trin henvender sig således primært til andre aktører (f.eks. andre kommunale forvaltninger eller psykiatrien).

D) Forebyggende indsatser: Hvis det efterfølgende er nødvendigt at træffe afgørelse om en kriminalitetsforebyggende indsats, skal hjemlen findes i den lovgivning, som myndigheden administrerer. Behandlingen af personoplysninger vil her ske med hjemmel i særlovgivningen og/eller de almindelige databeskyttelsesretlige regler. Behandlingen af personoplysninger i afgørelsessagen sker således ikke med hjemmel i retsplejelovens § 115¹⁷.

De respektive myndigheder vurderer, forvalter og iværksætter efterfølgende selv foranstaltninger og tiltag i henhold til gældende lovgivning.

NB: Såfremt der opstår en ny bekymring vedrørende den samme patient, indberetter den behandlingsansvarlige overlæge igen ifølge ovenstående retningslinjer, og processen følger den ovenfor beskrevne.

17. Se Justitsministeriet (2020): Vejledning om udveksling af personoplysninger som led i indsatsen mod radikalisering og ekstremisme, side 13, om opfølgning på indsatser og nye bekymringshenvendelser.

Scenarie 2

Ved bekymring for radikalisering og ekstremisme opstået i PSP-regi

A) Indsendelse og modtagelse af bekymring: Hvis der i forbindelse med drøftelser i PSP-regi er opstået en bekymring om radikalisering og ekstremisme hos borgeren, informerer politiets kontaktperson i PSP politiets infohustovholder herom. Politiet indsamler relevante informationer om bekymringens karakter og udarbejder et standard baggrundstjek af, om der er sikkerhedsaspekter, der forhindrer, at bekymringen kan behandles i infohus kommune. Politiets infohustovholder kontakter derefter den kommunale infohustovholder. De beslutter herefter sammen, om bekymringshenvendelsen skal vurderes i det tværsektorielle samarbejde i infohus kommune. Relevante aktører, f.eks. PSP-nøglepersoner og den behandlingsansvarlige overlæge fra psykiatrien, kan indkaldes til mødet efter behov.

Trin B, C og D forløber herefter som beskrevet under scenarie 1.

Scenarie 3

Ved bekymring for radikaliserings og ekstremisme opstået i politi eller kommune, hvor psykisk sygdom mistænkes

A) Indsendelse og modtagelse af bekymring: Hvis kommune eller politi har modtaget en bekymring om radikaliserings og ekstremisme hos en borger fra andre end psykiatrien, hvor psykisk sygdom mistænkes, og bekymringen af politiets infohustovholder og den kommunale infohustovholder vurderes at være relevant at behandle i infohus kommune, kan politiets infohustovholder skrive til psykiatriens hovedpostkasse¹⁸ i borgerens region med henblik på at undersøge, om borgeren er eller har været i psykiatrisk behandling¹⁹. Psykiatrien kan herefter vælge at informere politiet om, hvorvidt pågældende borger er eller har været i psykiatrisk behandling. Videregivelsen af oplysningen kan ske på grundlag af retsplejelovens § 115 og de almindelige databeskyttelsesretlige regler. Psykiatrien har dog ikke en pligt til at videregive oplysningen, jf. retsplejelovens § 115, stk. 4. Såfremt borgeren aktuelt er i psykiatrisk behandling, kan psykiatrien ligeledes informere om, hvilken behandlingsansvarlig overlæge, som om nødvendigt kan kontaktes for yderligere information²⁰. Afsenderen af indberetningen kan kontaktes, såfremt der er behov for at få bekymringen konkretiseret. Supplerende oplysninger noteres i overensstemmelse med de forvaltningsretlige regler²¹.

Politiet indsamler relevante informationer om bekymringens karakter og udarbejder et standard baggrundstjek af, om der er sikkerhedsaspekter, der forhindrer, at bekymringen kan behandles i infohus kommune. Politiets infohustovholder og den kommunale infohustovholder beslutter herefter sammen, om bekymringshenvendelsen skal vurderes i det tværsektorielle samarbejde i infohus kommune. Relevante aktører, f.eks. PSP-nøglepersoner og den behandlingsansvarlige overlæge fra psykiatrien, kan indkaldes til mødet efter behov.

Trin B, C og D forløber herefter som beskrevet under scenarie 1.

18. Politiet skal i henvendelsen bruge følgende standardformulering: "Med henblik på at få klarlagt, om der er grundlag og behov for en kriminalpræventiv, social eller psykiatrisk indsats, henvender vi os til Region X Psykiatri for at anmode om information om, hvorvidt X er eller har været i psykiatrisk behandling."

19. Opslag på borgeren i denne forbindelse skrives ind på journalen som "Opslag i forbindelse med henvendelse som led i samarbejdet efter § 115". Det bemærkes i øvrigt, at opslaget ikke kan vise, om borgeren har været indlagt i andre regioner. Hvis politiet skønner dette nødvendigt at vide, kan politiets infohustovholder henvende sig til psykiatriens hovedpostkasse i andre regioner.

20. Følgende standardformuleringer kan i den forbindelse benyttes/tilpasses efter behov: "Som svar på nedenstående henvendelse kan vi hermed orientere om, at borger X..."

- "ikke er eller har været i behandling i Region X Psykiatri. Det bemærkes, at Region X Psykiatri ikke er bekendt med, om borger X har været i psykiatrisk behandling i andre regioner."

- "tidligere har været i behandling i Region X Psykiatri, og er afsluttet X dato."

- "p.t. er i behandling i Region X Psykiatri. Den behandlingsansvarlige overlæge X kan om nødvendigt kontaktes for yderligere information."

Retsplejelovens § 115 indeholder ikke en pligt til at videregive oplysningerne, jf. stk. 4. Derudover må der kun videregives oplysninger, der er nødvendige og saglige, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 5.

21. Jf. Justitsministeriet (2020): Vejledning om udveksling af personoplysninger som led i indsatsen mod radikaliserings og ekstremisme, side 15. I afgørelsessager er der en notatpligt. Men infohussamarbejdet er at betragte som et samarbejde om faktisk forvaltningsvirksomhed, og der er i almindelighed ikke et krav om, at mundtlige oplysninger, som udveksles som led i infohussamarbejdet, skal noteres ned. Dog gælder en ulovbestemt notatpligt ved væsentlige sagsekspeditionsskridt. De myndigheder, for hvem det er et væsentligt sagsekspeditionsskridt, skal derfor notere oplysningerne ned. Der er ikke formkrav til notatet. Det kan ske i hånden (og evt. efterfølgende scannes), på computeren, ved at arkivere en e-mail sendt til egen e-mailadresse eller lignende. Noteringerne kan også være i et samlet dokument vedrørende flere personer. Det er dog et krav, at noteringen kan fremsøges igen, bl.a. med henblik på at give indsigt eller aktindsigt. Hvis der er journaliseringspligt, skal oplysningen indgå på en sag.

Sagsgange ved
bekymring for
radikalisering og
ekstremisme i
forbindelse med
**løsladelse fra
kriminalforsorgens
institutioner**

Indledning

Sagsgangsbeskrivelsen fungerer som bilag til dokumentet *Samarbejdsmodel for infohuse*.

Den beskriver, hvordan bekymringer for radikaliserings og ekstremisme hos frihedsberøvede personer i forbindelse med løsladelse indsendes, modtages, drøftes og vurderes i infohusene i følgende to persongrupper, der er beskrevet i samme scenarie, da sagsgangen er ens for begge:

1. Ved personer, der er sigtet eller dømt for terror og/eller;
2. Ved personer, der har været indberettet på grund af bekymring for radikaliserings eller voldelig ekstremisme af kriminalforsorgen²² i løbet af frihedsberøvelsen.

Sagsgangsbeskrivelsen omfatter både varetægtsfængslede og dømte personer.

Hjemmelsgrundlaget for udvekslingen af personoplysninger er retsplejelovens § 115, de almindelige databeskyttelsesretlige regler og andre regelsæt af betydning. § 115 giver politiet og offentlige forvaltningsmyndigheder²³ mulighed for at udveksle relevante oplysninger om rent private forhold, når det er nødvendigt af hensyn til det kriminalitetsforebyggende samarbejde, samarbejdet om indsatsen over for socialt udsatte personer og samarbejdet om indsatsen over for personer, der løslades efter at have været frihedsberøvet²⁴.

INFOHUS er betegnelsen for et landsomspændende tværsektorielt kriminalpræventivt samarbejde, hvor landets 98 kommuner er knyttet op på et samarbejde med politiet i de dertilhørende 12 politikredse. Infohussamarbejdet blev etableret i 2009 og bygger videre på det eksisterende kriminalpræventive samarbejde i regi af SSP og sidenhen PSP og KSP.

De centrale aktører i infohusene er infohustovholderne fra politi og kommune, som arbejder med forebyggelse af kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv. Andre offentlige aktører fra relevante fagområder inddrages i samarbejdet efter behov. Formålet med infohussamarbejdet er at sikre, at personer i risiko for at begå kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv identificeres rettidigt med henblik på forebyggelse.

22. I kriminalforsorgen benyttes ordlyden "bekymring for radikaliserings eller voldelig ekstremisme" frem for det generelle begreb "bekymring for radikaliserings og ekstremisme", som ellers benyttes overordnet i denne og andre sagsgangsbeskrivelser. Termen "bekymring for radikaliserings eller voldelig ekstremisme" benyttes således i de afsnit, som direkte refererer til underretning fra kriminalforsorgens institutioner.

23. Begrebet "andre myndigheder" i retsplejelovens § 115 skal forstås i overensstemmelse med forvaltningslovens § 1, stk. 1 og 2. Begrebet omfatter alle dele af den offentlige forvaltning samt selvejende institutioner m.v. oprettet ved lov eller oprettet på privatretligt grundlag, når de udøver offentlig virksomhed af mere omfattende karakter og er undergivet intensiv offentlig regulering, tilsyn og kontrol (Justitsministeriet (2020): Vejledning om udveksling af personoplysninger som led i indsatsen mod radikaliserings og ekstremisme, side 9).

24. Bestemmelsen dækker også over personer, der skønnes at være radikaliserede eller i risiko for at blive det. Bestemmelsen supplerer muligheden for at udveksle personoplysninger efter databeskyttelsesforordningen, databeskyttelsesloven samt retshåndhævelsesloven.

Scenarie 1

Ved bekymring for personer, der er sigtet eller dømt for terror og/eller har været indberettet på grund af bekymring for radikaliserings eller voldelig ekstremisme af kriminalforsorgen i løbet af frihedsberøvelsen

A) Indsendelse og modtagelse af bekymring: Når personer — der enten 1) er dømt eller sigtet for terror og/eller 2) har været indberettet på grund af bekymring for radikaliserings eller voldelig ekstremisme af kriminalforsorgen — løslades fra kriminalforsorgens institutioner, sender det løsladende fængsel, arrest eller pension via kriminalforsorgens RadikaliseringsInformationsSystem en underretning til Politiets Efterretningstjeneste og til politiet i regi af infohus. Underretningen til politiet sendes med en krypteret mail til en sikker radikaliseringspostkasse i den politikreds, hvor personen har bopælsadresse²⁵. Underretningen indeholder udelukkende information om, at der har været en bekymring og personens aktuelle kategorisering. Indholdet af bekymringen eller baggrunden for kategoriseringen videregives på dette tidspunkt ikke til politiet i regi af infohuset. Politiets infohustovholder skal i sager, hvor kriminalforsorgen har en aktiv bekymring på underretningstidspunktet, kontakte kriminalforsorgen via en krypteret mail for at få bekymringen konkretiseret. Kriminalforsorgen skal via sikker mail afgive eventuelle yderligere oplysninger, så vidt muligt inden for tre hverdage. Supplerende oplysninger noteres i overensstemmelse med de forvaltningsretlige regler²⁶. Er løsladelsesdatoen kendt, skal der så vidt muligt ske underretning tre måneder før forventet løsladelse. Hvis løsladelsestidspunktet ligger mindre end tre måneder ude i fremtiden, sker orienteringen hurtigst muligt og så vidt muligt inden løsladelsestidspunktet. Såfremt en person løslades fra varetægt eller overføres til anden institution uden for kriminalforsorgen, skal underretning herom ske til Politiets Efterretningstjeneste og infohustovholderen i den modtagende politikreds hurtigst muligt.

Ved modtagelsen indsamler politiet relevante informationer om bekymringens karakter og udarbejder et standard baggrundstjek af, om der er sikkerhedsaspekter, der forhindrer, at bekymringen kan behandles i infohus kommune. Politiet skal have en skærpet opmærksomhed på, om en eventuel indsats skal koordineres med Politiets Efterretningstjenestes Forebyggelsescenter.

Politiets infohustovholder kontakter derefter den kommunale infohustovholder. De beslutter herefter

25. Hvis der ikke er en bopælsadresse, sendes underretningen til den politikreds, som personen kom fra, da vedkommende blev indsat.

26. Jf. Justitsministeriet (2020): Vejledning om udveksling af personoplysninger som led i indsatsen mod radikaliserings og ekstremisme, s. 15. I afgørelsessager er der en notatpligt. Men infohussamarbejdet er at betragte som et samarbejde om faktisk forvaltningsvirksomhed, og der er i almindelighed ikke et krav om, at mundtlige oplysninger, som udveksles som led i infohussamarbejdet, skal noteres ned. Dog gælder en ulovbestemt notatpligt ved væsentlige sagsekspeditionsskridt. De myndigheder, for hvem det er et væsentligt sagsekspeditionsskridt, skal derfor notere oplysningerne ned. Der er ikke formkrav til notatet. Det kan ske i hånden (og evt. efterfølgende scannes), på computeren, ved at arkivere en e-mail sendt til egen e-mailadresse eller lignende. Noteringerne kan også være i et samlet dokument vedrørende flere personer. Det er dog et krav, at noteringen kan fremsøges igen, bl.a. med henblik på at give indsigt eller aktindsigt. Hvis der er journaliseringspligt, skal oplysningen indgå på en sag.

sammen, om bekymringshenvendelsen skal vurderes i det tværsektorielle samarbejde i infohus kommune. Relevante aktører, f.eks. personer fra kommunen, som er relevante for en god løsladelsesproces, eller kriminalforsorgen, kan indkaldes til mødet efter behov.

B) Forberedelse til møde i infohus kommune: De deltagende myndigheder indsamler nødvendig information fra registre m.v. fra eget forvaltningsområde i overensstemmelse med den lovgivning, myndighederne er underlagt. Indsamlingen foretages med henblik på at kunne foretage en kvalificeret analyse og vurdering af bekymringen²⁷.

C) Møde i infohus kommune: Foreløbige oplysninger om personen drøftes med henblik på at klarlægge, om der er grundlag og behov for en kriminalitetsforebyggende indsats. Udvekslingen af personoplysninger er mulig efter retsplejelovens § 115 og de almindelige databeskyttelsesretlige regler. Såfremt det er nødvendigt at indsamle yderligere informationer og/eller at parterne mødes igen for reelt at kunne klarlægge et eventuelt behov, hjemler retsplejelovens § 115 og de almindelige databeskyttelsesretlige regler mulighed herfor. På baggrund af drøftelserne udarbejder infohus kommune en helhedsvurdering af personens behov.

D) Forebyggende indsatser: Hvis det efterfølgende er nødvendigt at træffe afgørelse om en kriminalitetsforebyggende indsats, skal hjemlen findes i den lovgivning, som myndigheden administrerer. Behandlingen af personoplysninger vil her ske med hjemmel i særlovgivningen og/eller almindelige databeskyttelsesretlige regler. Behandlingen af personoplysninger i afgørelsessagen sker således ikke med hjemmel i retsplejelovens § 115²⁸.

De respektive myndigheder vurderer, forvalter og iværksætter efterfølgende selv foranstaltninger og tiltag i henhold til gældende lovgivning.

27. Politiets infohustovholder og den kommunale infohustovholder tjekker relevant information som en del af trin A for at kunne vurdere, om bekymringen skal behandles i infohus kommune. Dette trin henvender sig således primært til andre aktører (f.eks. andre kommunale forvaltninger eller kriminalforsorgen).

28. Se Justitsministeriet (2020): Vejledning om udveksling af personoplysninger som led i indsatsen mod radikaliserings og ekstremisme, side 13, om opfølgning på indsatser og nye bekymringshenvendelser.

Sagsgange ved bekymring for radikalisering og ekstremisme i forbindelse med **ophold på eller overgang fra asylcenter**²⁹

29. Asylcenter forstås i denne forbindelse bredt til at omfatte modtagecentre, opholdscentre, hjemrejsecentre, udrejsecentre, omsorgscentre, børnecentre og særlige indkvarteringssteder.

Indledning

Sagsgangsbeskrivelsen fungerer som bilag til dokumentet *Samarbejdsmodel for infohuse*.

Den beskriver, hvordan bekymringer for radikaliserings og ekstremisme hos personer under ophold på, i overgang fra, eller som forlader et asylcenter, indsendes, modtages, drøftes og vurderes i infohusene i følgende to scenarier:

1. Ved bekymring for personer, der opholder sig på et asylcenter. Disse personer refereres til som beboere og inkluderer registrerede asylansøgere, afviste asylansøgere, personer udvist ved dom, personer på tålt ophold, personer under Dublinforordningen, personer under åbenbart grundløse hasteprocedurer og andre personer med ulovligt ophold.
2. Ved bekymring for personer, der overgår til integration eller tager bopæl i en kommune som følge af opholdstilladelse, herunder f.eks. asyltilladelse, familiesammenføring, ophævelse af en tidligere udvisningsdom og genindtræden i en tidligere opholdstilladelse.

Derudover skelner sagsgangsbeskrivelsen inden for de to scenarier mellem personer under 18 år og personer på 18 år og derover, fordi der er forskel på myndighedernes forpligtelse i forhold til forebyggende foranstaltninger.

Hjemmelsgrundlaget for udveksling af personoplysninger er retsplejelovens § 115, de almindelige databeskyttelsesretlige regler og andre regelsæt af betydning. Retsplejelovens § 115 giver politiet og offentlige forvaltningsmyndigheder³⁰ mulighed for at udveksle relevante oplysninger om rent private forhold, når det er nødvendigt af hensyn til det kriminalitetsforebyggende samarbejde, samarbejdet om indsatsen over for socialt udsatte personer og indsatsen over for personer, der løslades efter at have været frihedsberøvet³¹.

INFOHUS er betegnelsen for et landsomspændende tværsektorielt kriminalpræventivt samarbejde, hvor landets 98 kommuner er knyttet op på et samarbejde med politiet i de dertilhørende 12 politikredse. Infohussamarbejdet blev etableret i 2009 og bygger videre på det eksisterende kriminalpræventive samarbejde i regi af SSP og sidenhen PSP og KSP.

De centrale aktører i infohusene er infohustovholderne fra politi og kommune, som arbejder med forebyggelse af kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv. Andre offentlige aktører fra relevante fagområder inddrages i samarbejdet efter behov. Formålet med infohussamarbejdet er at sikre, at personer i risiko for at begå kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv identificeres rettidigt med henblik på forebyggelse.

30. Offentlige forvaltningsmyndigheder skal forstås i overensstemmelse med myndighedsbegrebet i forvaltningslovens § 1, stk. 1 og 2.

31. Bestemmelsen dækker også over personer, der skønnes at være radikaliserede eller i risiko for at blive det. Bestemmelsen supplerer muligheden for at udveksle personoplysninger efter databeskyttelsesforordningen, databeskyttelsesloven samt retshåndhævelsesloven.

Scenarie 1A

Ved bekymring for radikaliserings og ekstremisme hos beboere på 18 år og derover på asylcentre

A) Indsendelse og modtagelse af bekymring: Ved mistanke om radikaliserings³² hos beboere på 18 år og derover sender indkvarteringsoperatøren en standardiseret indberetning (IN8) til Udlændingestyrelsen og orienterer samtidig Politiets Efterretningstjeneste og politiet (jf. operatørkontrakterne indgået mellem indkvarteringsoperatørerne og Udlændingestyrelsen). Orientering til politiet sker med en krypteret mail via en sikker radikaliseringspostkasse.

Den private indkvarteringsoperatørs videregivelse af personoplysninger er ikke omfattet af retsplejelovens §115³³. Videregivelsen kan i stedet ske med hjemmel i de almindelige databeskyttelsesretlige regler, hvis betingelserne heri er opfyldt. Udlændingestyrelsen er derimod en *offentlig* myndighed, der som udgangspunkt er omfattet i retsplejelovens § 115. Ligeledes kan de kommunale og statslige indkvarteringsoperatører betragtes som offentlige og er således tillige omfattet af retsplejelovens § 115.

Mistanken om radikaliserings behandles ikke i infohus kommune, da der i disse tilfælde ikke er mulighed for at iværksætte kriminalitetsforebyggende indsatser. Udlændingestyrelsen kan som eneste forebyggende tiltag bestemme, at en beboer skal flyttes til et andet indkvarteringssted³⁴.

32. I Udlændingestyrelsen benyttes ordlyden "mistanke om radikaliserings" frem for det generelle begreb "bekymring for radikaliserings og ekstremisme", som ellers benyttes overordnet i denne og andre sagsgangsbeskrivelser. Termen "mistanke om radikaliserings" benyttes således i de afsnit, som direkte refererer til kontrakterne mellem Udlændingestyrelsen og indkvarteringsoperatørerne.

33. Det skyldes, at private aktører ikke er omfattet af retsplejelovens § 115. Det betyder imidlertid ikke, at indkvarteringsoperatøren ikke må videregive personoplysninger til Udlændingestyrelsen. Udveksling heraf kan efter omstændighederne ske med hjemmel i f.eks. databeskyttelsesforordningens artikel 6 og 9. Uanset hvor en eventuel behandlingshjemmel findes, skal databeskyttelsesforordningens artikel 5 dog være overholdt, herunder at videregivelsen skal være nødvendig (Justitsministeriet 2020: "Vejledning om udveksling af personoplysninger som led i indsatsen mod radikaliserings og ekstremisme", side 11).

34. Det er Udlændingestyrelsen, der afholder udgifter til sundhedsbehandling til personer under Udlændingestyrelsens forsørgelse, herunder voksne beboere på asylcentre. Udlændingestyrelsen har alene hjemmel til at afholde udgifter til nødvendig, uopsættelig og/eller smertelindrende sundhedsbehandling, herunder sociale foranstaltninger, for disse beboere, jf. Udlændingelovens § 42 a, stk. 1. Dette omfatter ikke forebyggende tiltag.

Scenarie 1B

Ved bekymring for radikaliserings og ekstremisme hos beboere under 18 år på asylcentre

A) Indsendelse og modtagelse af bekymring: Ved mistanke om radikaliserings hos beboere *under 18 år* sender indkvarteringsoperatøren en standardiseret indberetning (IN8) til Udlændingestyrelsen og orienterer samtidig Politiets Efterretningstjeneste og politiet (jf. operatørkontrakterne indgået mellem indkvarteringsoperatørerne og Udlændingestyrelsen). Orientering til politiet sker via en sikker radikaliseringspostkasse. Desuden sender operatøren en underretning til kommunen med kopi til Udlændingestyrelsen (jf. lov om social service § 153).

Den private indkvarteringsoperatørs videregivelse af personoplysninger er ikke omfattet af retsplejelovens §115³⁵. Videregivelsen kan dog ske med hjemmel i databeskyttelsesforordningen, hvis betingelserne heri er opfyldt. Udlændingestyrelsen er derimod en offentlig myndighed, der som udgangspunkt er omfattet af retsplejelovens § 115. Ligeledes kan de kommunale og statslige indkvarteringsoperatører betragtes som offentlige og er således tillige omfattet af retsplejelovens § 115.

Kommunen har mulighed for at træffe afgørelse om at iværksætte foranstaltninger over for børn på asylcentre. Det skyldes, at børn på asylcentre med processuelt (lovligt) ophold er omfattet af bestemmelserne i lov om social service (jf. § 2). Såfremt der er tale om et asylansøgerbarn uden processuelt (lovligt) ophold, vil barnet ikke være direkte omfattet af lov om social service, men derimod af denne lovs principper. Der er således i begge tilfælde mulighed for at iværksætte sociale foranstaltninger og forebyggende initiativer for børn på asylcentre. Sociale foranstaltninger og forebyggende initiativer for børn på asylcentre skal godkendes af Udlændingestyrelsen³⁶.

Ved modtagelse af indberetningen indsamler politiet relevante informationer om bekymringens karakter og udarbejder et standard baggrundstjek af, om der er sikkerhedsaspekter, der forhindrer, at bekymringen kan behandles i infohus kommune. Politiets infohustovholder kontakter derefter den kommunale infohustovholder, og de kan ved behov kontakte afsenderen af indberetningen for at få bekymringen konkretiseret. Supplerende oplysninger noteres i overensstemmelse med de forvaltningsretlige regler³⁷.

35. Det skyldes, at private aktører ikke er omfattet af retsplejelovens § 115. Det betyder imidlertid ikke, at indkvarteringsoperatøren ikke må videregive personoplysninger til Udlændingestyrelsen. Udveksling heraf kan efter omstændighederne ske med hjemmel i f.eks. databeskyttelsesforordningens artikel 6 og 9. Uanset hvor en eventuel behandlingshjemmel findes, skal databeskyttelsesforordningens artikel 5 dog være overholdt, herunder at videregivelsen skal være nødvendig (Justitsministeriet 2020: "Vejledning om udveksling af personoplysninger som led i indsatsen mod radikaliserings og ekstremisme", side 11).

36. Kommunen har tilsynsforpligtelsen med alle børn i kommunen, herunder også med børn på asylcentre (jf. lov om social service § 146). Udlændingestyrelsen har forsørgelsespligten for personer med ulovligt ophold, herunder for børn på asylcentre (jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1). I praksis kan børn, under hensyntagen til deres status som asylansøgere med midlertidigt ophold på et asylcenter, få samme støtte som børn i det omgivende samfund med lovligt ophold (jf. lov om social service § 2), men udgifterne til sundhedsbehandling, herunder sociale foranstaltninger, afholdes af Udlændingestyrelsen.

37. Jf. Justitsministeriet (2020): Vejledning om udveksling af personoplysninger som led i indsatsen mod radikaliserings og ekstremisme, side 15. I afgørelsessager er der en notatpligt. Men infohussamarbejdet er at betragte som et samarbejde om faktisk forvaltningsvirksomhed, og der er i almindelighed ikke et krav om, at mundtlige oplysninger, som udveksles som led i infohussamarbejdet, skal noteres ned. Dog gælder en ulovbestemt notatpligt ved væsentlige sagsekspeditionsskridt. De myndigheder, for hvem det er et væsentligt sagsekspeditionsskridt, skal derfor notere oplysningerne ned. Der er ikke formkrav til notatet. Det kan ske i hånden (og evt. efterfølgende scannes), på computeren, ved at arkivere en e-mail sendt til egen e-mailadresse eller lignende. Noteringerne kan også være i et samlet dokument vedrørende flere personer. Det er dog et krav, at noteringen kan fremsøges igen, bl.a. med henblik på at give indsigt eller aktindsigt. Hvis der er journaliseringspligt, skal oplysningen indgå på en sag.

Politiets infohustovholder og den kommunale infohustovholder beslutter herefter sammen, om bekymringshenvendelsen skal vurderes i det tværsektorielle samarbejde i infohus kommune. Relevante aktører, f.eks. de kommunale eller statslige indkvarteringsoperatører, kan indkaldes til mødet efter behov. Private aktører kan ligeledes indkaldes til mødet, hvis det findes nødvendigt. Det kræver dog, at der et behandlingsgrundlag i de almindelige databeskyttelsesretlige regler, og at det ikke strider imod reglerne om tavshedspligt³⁸.

B) Forberedelse til møde i infohus kommune: De deltagende myndigheder indsamler nødvendig information fra registre m.v. fra eget forvaltningsområde i overensstemmelse med den lovgivning, myndighederne er underlagt. Indsamlingen foretages med henblik på at kunne foretage en kvalificeret analyse og vurdering af bekymringen³⁹.

C) Møde i infohus kommune: Foreløbige oplysninger om personen drøftes med henblik på at klarlægge, om der er grundlag og behov for en kriminalitetsforebyggende indsats. Udvekslingen af personoplysninger er mulig efter retsplejelovens § 115 og de almindelige databeskyttelsesretlige regler. Såfremt det er nødvendigt at indsamle yderligere informationer og/eller at parterne mødes igen for reelt at kunne klarlægge et eventuelt behov, hjemler retsplejelovens § 115 og de almindelige databeskyttelsesretlige reglers mulighed herfor. På baggrund af drøftelserne udarbejder infohus kommune en helhedsvurdering af personens behov. Bestemmelsen i retsplejelovens § 115 indeholder ikke en mulighed for at udveksle personoplysninger med private aktører. Det betyder imidlertid ikke nødvendigvis, at det er i strid med de databeskyttelsesretlige og forvaltningsretlige regler at udveksle oplysninger med en privat aktør. En udveksling af oplysninger vil så blot skulle ske efter reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven⁴⁰.

D) Forebyggende indsatser: Infohus kommune fremsender vurderingen til indkvarteringsoperatøren, der på baggrund heraf fremsender en ansøgning om forebyggende foranstaltninger til Udlændingestyrelsen. Udlændingestyrelsen vurderer herefter, om de forebyggende foranstaltninger falder inden for mulighederne for iværksættelse af sociale foranstaltninger og/eller mulighederne i asylsystemet, og om Udlændingestyrelsen kan kautionere for en sådan foranstaltning.

Udlændingestyrelsen har desuden mulighed for, inden for indkvarteringsystemet, at bestemme, at en beboer skal flyttes til et andet indkvarteringssted, ligesom Udlændingestyrelsen – uanset om en bekymring er vurderet i infohus kommune – har mulighed for efter ansøgning fra en indkvarteringsoperatør at kautionere for forebyggende foranstaltninger.

NB: Såfremt der kommer en ny bekymring på samme person, indberetter indkvarteringsoperatøren igen ifølge ovenstående retningslinjer, og processen følger den oven for beskrevne.

38. Se også Justitsministeriet (2020): Vejledning om udveksling af personoplysninger som led i indsatsen mod radikaliserings og ekstremisme, side 11-13, om tavshedspligt.

39. Politiets infohustovholder og den kommunale infohustovholder tjekker relevant information som en del af trin A for at kunne vurdere, om bekymringen skal behandles i infohus kommune. Dette trin henvender sig således primært til andre aktører (f.eks. andre kommunale forvaltninger eller statslige indkvarteringsoperatører).

40. Se Justitsministeriet (2020): Vejledning om udveksling af personoplysninger som led i indsatsen mod radikaliserings og ekstremisme, side 11.

Scenarie 2A

Ved bekymring for radikalisering og ekstremisme hos personer på 18 år og derover ved overgang til integration eller bopælstagen i en kommune som følge af opholdstilladelse

A) Indsendelse og modtagelse af bekymring: Når en person på 18 år eller derover, som er indberettet for mistanke om radikalisering inden for de seneste tre år, overgår til integration i en kommune som følge af opholdstilladelse, sender Udlændingestyrelsen⁴¹ en orientering til Politiets Efterretningstjeneste og den politikreds, hvor personen har fået bopælsadresse. Orientering til politiet sker med en krypteret mail via en sikker radikaliseringspostkasse. Det samme skal ske når Udlændingestyrelsen får kendskab⁴² til, at den pågældende er genindtrådt i en tidligere opholdstilladelse og reelt har taget ophold eller forventes at tage ophold i en konkret kommune⁴³.

Politiet indsamler relevante informationer om bekymringens karakter og udarbejder et standard baggrundstjek af, om der er sikkerhedsaspekter, der forhindrer, at bekymringen kan behandles i infohus kommune. Politiets infohustovholder kontakter derefter den kommunale infohustovholder. De beslutter herefter, om bekymringshenvendelsen skal vurderes i det tværsektorielle samarbejde i infohus kommune. Herefter forløber det som beskrevet under scenarie 1B, dog skal eventuelle foranstaltninger og indsatser ikke længere godkendes og betales af Udlændingestyrelsen fra datoen for overgivelsen til kommunen/ datoen for en opholdstilladelse.

41. Orienteringen sker såfremt Udlændingestyrelsen får kendskab til, at den pågældende er genindtrådt i en tidligere opholdstilladelse og reelt har taget ophold eller forventes at tage ophold i en konkret kommune. Der kan være tilfælde, hvor en person er meddelt opholdstilladelse af en anden myndighed fx. Statsforvaltningerne.

42. Jfr. Rigsadvokatmeddelelsen af 4. februar 2020 Udvisning og frakendelse af statsborgerskab afsnit 6.3.1 skal Udlændingestyrelsen underrettes som alle domme, hvor der har været nedlagt påstand om udvisning eller betinget udvisning, uanset om spørgsmålet om udvisning forinden har været forelagt Udlændingestyrelsen.

43. For voksne gælder således, at alle tidligere bekymringer vurderes ud fra et forebyggelsesperspektiv i forbindelse med overgang til integration i en kommune eller bopælstagen i en kommune som følge af opholdstilladelse. Dette sker, fordi bekymringerne ikke tidligere er blevet vurderet ud fra et forebyggelsesperspektiv (jf. scenarie 1A).

Scenarie 2B

Ved bekymring for radikaliserings og ekstremisme hos personer under 18 år ved overgang til integration eller bopælstagen i en kommune som følge af opholdstilladelse

A) Indsendelse og modtagelse af bekymring: Når en person *under 18 år*, som er indberettet for mistanke om radikaliserings inden for de seneste tre år, overgår til integration i en kommune som følge af opholdstilladelse, sender Udlændingestyrelsen en orientering til Politiets Efterretningstjeneste og den politikreds, hvor personen har fået bopælsadresse. Orientering til politiet sker med en krypteret mail via en sikker radikaliseringspostkasse. Det samme skal ske, hvis en person genindtræder i sin opholdstilladelse uden at overgå til integration.

Politiet indsamler relevante informationer om bekymringens karakter og udarbejder et standard baggrundstjek af, om der er sikkerhedsaspekter, der forhindrer, at bekymringen kan behandles i infohus kommune. Politiets infohustovholder kontakter derefter den kommunale infohustovholder. De beslutter herefter sammen, om bekymringshenvendelsen skal vurderes i det tværsektorielle samarbejde i infohus kommune. Herefter forløber det som beskrevet under scenarie 1B, dog skal eventuelle foranstaltninger og indsatser ikke længere godkendes og betales af Udlændingestyrelsen fra datoen for overgivelsen til kommunen/datoen for en opholdstilladelse.

Den nye bopælskommune modtager information om foranstaltninger på barnet/den unge af den afsendende kommune.

Sagsgange ved
bekymring for
radikalisering og
ekstremisme i
forbindelse med
**anbringelse
på sikrede
døgninstitutioner**

Indledning

Sagsgangsbeskrivelsen fungerer som bilag til dokumentet *Samarbejdsmodel for infohuse*.

Den beskriver, hvordan bekymringer for radikaliserings og ekstremisme hos børn og unge⁴⁴ anbragt på sikrede døgninstitutioner indsendes, modtages, drøftes og vurderes i infohusene i følgende tre scenarier:

1. Ved bekymring ved anbringelsen
2. Ved bekymring under anbringelsen
3. Ved bekymring ved ophør af anbringelsen

Hjemmelsgrundlaget for udveksling af personoplysninger er retsplejelovens § 115, de almindelige databeskyttelsesretlige regler og andre regelsæt af betydning. Retsplejelovens § 115 giver politiet og offentlige forvaltningsmyndigheder⁴⁵ mulighed for at udveksle relevante oplysninger om rent private forhold med hinanden, når det er nødvendigt af hensyn til det kriminalitetsforebyggende samarbejde, samarbejdet om indsatsen over for socialt udsatte personer og indsatsen over for personer, der løslades efter at have været frihedsberøvet⁴⁶.

INFOHUS er betegnelsen for et landsomspændende tværsektorielt kriminalpræventivt samarbejde, hvor landets 98 kommuner er knyttet op på et samarbejde med politiet i de dertilhørende 12 politikredse. Infohussamarbejdet blev etableret i 2009 og bygger videre på det eksisterende kriminalpræventive samarbejde i regi af SSP og sidenhen PSP og KSP.

De centrale aktører i infohusene er infohustovholderne fra politi og kommune, som arbejder med forebyggelse af kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv. Andre offentlige aktører fra relevante fagområder inddrages i samarbejdet efter behov. Formålet med infohussamarbejdet er at sikre, at personer i risiko for at begå kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv identificeres rettidigt med henblik på forebyggelse.

44. Termen "den unge" bruges i sagsgangsbeskrivelsen som en samlebetegnelse for den samlede målgruppe af børn og unge på sikrede døgninstitutioner. Unge kan være anbragt på sikrede døgninstitutioner af flere årsager og efter forskelligt regelgrundlag, herunder A) på et socialretligt grundlag (på grund af farlighed, til pædagogisk observation og til længerevarende behandling), B) på et strafferetligt grundlag (i varetægtsurrogat, som led i afsoning og som led i en ungdomssanktion), C) på et udlændingeretligt grundlag og D) anbringelse af Ungdomskriminalitetsnævnet, når betingelserne herfor er opfyldt.

45. Offentlige forvaltningsmyndigheder skal forstås i overensstemmelse med myndighedsbegrebet i forvaltningslovens § 1, stk. 1 og 2.

46. Bestemmelsen dækker også over personer, der skønnes at være radikaliserede eller i risiko for at blive det. Bestemmelsen supplerer muligheden for at udveksle personoplysninger efter databeskyttelsesforordningen, databeskyttelsesloven samt retshåndhævelsesloven.

Scenarie 1

Ved bekymring for radikaliserings og ekstremisme ved anbringelse på sikret døgninstitution

Såfremt den unges kommunale sagsbehandler er bekendt med, at en bekymring om radikaliserings og ekstremisme bliver eller er blevet behandlet i infohusregi, kan sagsbehandleren orientere den sikrede døgninstitution om dette ved anbringelsen. Orienteringen sker med henblik på at give personalet på den sikrede døgninstitution mulighed for at have særlig opmærksomhed på eventuelle kriminalitetsforebyggende behov. Videregivelsen af personoplysningerne kan ske med hjemmel i retsplejelovens § 115 og/eller de almindelige databeskyttelsesretlige regler. Den sikrede døgninstitution kan om nødvendigt henvende sig til politiets infohustovholder i den unges opholdskommune for yderligere information.

Scenarie 2

Ved bekymring for radikaliserings og ekstremisme under anbringelsen på sikret døgninstitution

A) Indsendelse og modtagelse af bekymring: Den sikrede døgninstitution kan sende en underretning til sagsbehandleren i den unges opholdskommune⁴⁷ med kopi til en sikker radikaliseringspostkasse i opholdskommunens politikreds. Døgninstitutionen har mulighed for at videregive personoplysninger i sådanne situationer med hjemmel i retsplejelovens § 115, lov om social service § 153 og/eller de almindelige databeskyttelsesretlige regler.

Politiet indsamler relevante informationer om bekymringens karakter og udarbejder et standard baggrundstjek af, om der er sikkerhedsaspekter, der forhindrer, at bekymringen kan behandles i infohus kommune. Politiets infohustovholder kontakter derefter den kommunale infohustovholder, og de kan ved behov kontakte afsenderen af underretningen for at få bekymringen konkretiseret. Supplerende oplysninger noteres i overensstemmelse med de forvaltningsretlige regler⁴⁸. Politiets infohustovholder og den kommunale infohustovholder beslutter herefter sammen, om bekymringshenvendelsen skal vurderes i det tværsektorielle samarbejde i infohus kommune. Relevante aktører, herunder f.eks. den angivne nøgleperson hos den sikrede døgninstitution og den kommunale sagsbehandler, kan indkaldes til mødet efter behov.

B) Forberedelse til møde i infohus kommune: De deltagende myndigheder indsamler nødvendig information fra registre m.v. fra eget forvaltningsområde i overensstemmelse med den lovgivning, myndighederne er underlagt. Indsamlingen foretages med henblik på at kunne foretage en kvalificeret analyse og vurdering af bekymringen⁴⁹.

C) Møde i infohus kommune: Foreløbige oplysninger om den unge drøftes med henblik på at klarlægge, om der er grundlag og behov for en kriminalitetsforebyggende indsats. Udvekslingen af personoplysninger er mulig efter retsplejelovens § 115 og de almindelige databeskyttelsesretlige regler. Såfremt det er nødvendigt at indsamle yderligere informationer, og/eller at parterne mødes igen for reelt at kunne klarlægge et eventuelt behov, hjemler retsplejelovens § 115 og de almindelige databeskyttelsesretlige regler mulighed herfor. På baggrund af drøftelserne udarbejder infohus kommune en helhedsvurdering af den unges behov.

47. Med opholdskommune forstås den anbringende kommune, jf. lov om retssikkerhed og administration på det sociale område § 9 a, stk. 4, der beskriver, at et barn eller en ung under 18 år anbragt uden for hjemmet får selvstændigt ophold i den kommune, som har truffet afgørelse om anbringelsen.

§ 153 i love om social service indebærer en pligt for fagpersoner til at underrette kommunalbestyrelsen i barnets eller den unges opholdskommune, hvis de som led i udøvelsen af offentlige tjeneste eller hverv får kendskab eller grund til at antage, at et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte. Dette kan efter omstændighederne omfatte bekymring for radikaliserings eller ekstremisme under en anbringelse uden for hjemmet.

48. Jf. Justitsministeriet (2020): Vejledning om udveksling af personoplysninger som led i indsatsen mod radikaliserings og ekstremisme, side 15. I afgørelsessager er der en notatpligt. Men infohussamarbejdet er at betragte som et samarbejde om faktisk forvaltningsvirksomhed, og der er i almindelighed ikke et krav om, at mundtlige oplysninger, som udveksles som led i infohussamarbejdet, skal noteres ned. Dog gælder en ulovbestemt notatpligt ved væsentlige sagsekspeditionsskridt. De myndigheder, for hvem det er et væsentligt sagsekspeditionsskridt, skal derfor notere oplysningerne ned. Der er ikke formkrav til notatet. Det kan ske i hånden (og evt. efterfølgende scannes), på computeren, ved at arkivere en e-mail sendt til egen e-mailadresse eller lignende. Noteringerne kan også være i et samlet dokument vedrørende flere personer. Det er dog et krav, at noteringen kan fremsøges igen, bl.a. med henblik på at give indsigt eller aktindsigt. Hvis der er journaliseringspligt, skal oplysningen indgå på en sag.

49. Politiets infohustovholder og den kommunale infohustovholder tjekker relevant information som en del af trin A for at kunne vurdere, om bekymringen skal behandles i infohus kommune. Dette trin henvender sig således primært til andre aktører (f.eks. andre kommunale forvaltninger eller de sikrede døgninstitutioner).

D) Forebyggende indsatser: Hvis det efterfølgende er nødvendigt at træffe afgørelse om en kriminalitetsforebyggende indsats, skal hjemlen findes i den lovgivning, som myndigheden administrerer. Behandlingen af personoplysninger vil her ske med hjemmel i særlovgivningen og/eller databeskyttelsesforordningen. Behandlingen af personoplysninger i afgørelsessagen sker således ikke med hjemmel i retsplejelovens § 115⁵⁰.

De respektive myndigheder vurderer, forvalter og iværksætter efterfølgende selv foranstaltninger og tiltag i henhold til gældende lovgivning.

NB: Såfremt der opstår en ny bekymring vedrørende den unge, indberetter den sikrede døgninstitution igen til kommunen med kopi til politiet ifølge ovenstående retningslinjer, og processen følger den ovenfor beskrevne.

50. Se Justitsministeriet (2020): Vejledning om udveksling af personoplysninger som led i indsatsen mod radikalisering og ekstremisme, side 13, om opfølgning på indsatser og nye bekymringshenvendelser.

Scenarie 3

Ved bekymring for radikaliserings og ekstremisme ved ophør af anbringelsen på sikret døgninstitution

I forbindelse med at opholdet på en sikret døgninstitution ophører, vil den unge efter omstændighederne skulle tilbydes udslusning, anbringes uden for hjemmet på et andet anbringelsessted eller hjemgives til forældremyndighedsindehaveren, eventuelt med supplerende støtteforanstaltninger (jf. Lov om social service § 57 d, stk. 1, § 68 og § 69)⁵¹. I forbindelse hermed skal der ske en vurdering af den unges eventuelle behov for støtte. En aktuel bekymring for radikaliserings eller ekstremisme kan efter omstændighederne indgå i grundlaget herfor efter en eventuel kvalificering i infohus kommune. Såfremt der ligger en aktuel bekymring om radikaliserings og ekstremisme, bør den unges kommunale sagsbehandler orientere den kommunale infohustovholder om opholdets ophør via sikker e-mail. Den kommunale infohustovholder kan herefter informere politiets infohustovholder. De beslutter sammen, om bekymringen sendes til videre vurdering i infohus kommune med henblik på (gen)vurdering i forbindelse med opholdets ophør.

Trin B, C og D forløber derefter som beskrevet under scenarie 2.

51. Hvis den unge er anbragt på et udlændingeretligt grundlag, vil Udlændingestyrelsen i forbindelse med opholdets ophør, foretage en konkret vurdering af den pågældende unges behov for støtte. Udlændingestyrelsen vil her, i samarbejde med kommunen og asylcentret, vurdere mulighederne inden for asylsystemets rammer.

